

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Aan [REDACTED] (Omgevingsdienst NHN, Vergunningverlener C)
CC [REDACTED] [REDACTED] (boswachter Landschap Noord-Holland)
Van [REDACTED] [REDACTED] (ecoloog Landschap Noord-Holland)
Datum November 2025
Betreft Onderbouwing rietafval afvoeren d.m.v. branden Alkmaardermeergebied

Aanleiding

Landschap Noord-Holland streeft de instandhouding van kwetsbare vegetaties en soorten na. Een belangrijke beheermaatregel is maaien en afvoeren. Deze maatregel werd van oudsher toegepast en is vanwege de toenemende stikstofdepositie nóg urgenter geworden. Het afvoeren doen we al jaren door middel van rietbranden. De afgelopen jaren hebben we hiervoor vergunning gekregen via de gemeente. Nu moeten we in het kader van de Omgevingswet een omgevingsvergunning aanvragen via het Omgevingsloket. In deze notitie geven we een onderbouwing voor onze aanpak.

Wettelijk kader

Op grond van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) was het verboden om buiten een inrichting afvalstoffen te stoken. Van dit verbod kon ontheffing worden verleend gelet op artikel 10.63 van de Wm voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet (per 1 januari 2024) is het in artikel 10.2, eerste lid, van Wm opgenomen verbod om afvalstoffen buiten inrichtingen op of in de bodem te brengen of te verbranden, gewijzigd. Door de wijziging geldt het verbod alleen nog voor niet-afgegeven en niet-ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. In deze situatie is riet een bedrijfsafvalstof. Dit heeft tot gevolg dat artikel 10.2 en daarmee artikel 10.63 van de Wm in dit geval niet meer van toepassing zijn op het verbranden van riet.

In artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet (hierna: Ow) staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, tenzij anders aangegeven in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Het verbranden van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke stoffen buiten een installatie is aangewezen als milieubelastende activiteit (artikel 3.40d, eerste lid, onder b van het Bal). In artikel 3.40e, eerste lid, van het Bal, staat dat het verbod bedoeld in artikel 5.1 van de Ow, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteit bedoeld in artikel 3.40d.

Het verbranden van riet in de deelgebieden van het Alkmaardermeergebied is dus Omgevingsvergunningplichtig.

Voor het verbranden van rietafval vragen wij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit via het Omgevingsloket.

Doel : Beheer ten behoeve het provinciale Natuurbeheerplan

Landschap Noord-Holland beheert al enige decennia grote oppervlakten natuur, zoals in Natura 2000 gebieden Eilandspolder en Ilperveld, en ook in andere natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een deel van dat beheer is gericht op het instand houden van waardevolle weidevogelgebieden en andere beheertypen zoals vermeld in het provinciale Natuurbeheerplan.

Volgens het provinciale Natuurbeheerplan streeft provincie Noord-Holland naar een goede kwaliteit van SNL beheertype Moeras (N05.03), Vochtig weidevogelgrasland (N13.01) en Vochtig hooiland (N10.02). In deze beheertypen dienen bepaalde kwalificerende soorten voor te komen. In Vochtig weidevogelgrasland bijvoorbeeld, dienen weidevogelsoorten voor te komen met een minimale dichtheid van 60 broedpaar per 100 hectare om tot een goede kwaliteit te worden gerekend.

Landschap Noord-Holland heeft de verplichting om het weidevogelgebied, maar ook de andere door de provincie aangewezen beheertypen op de juiste manier te beheren. Dat betekent onder andere het in stand houden van het

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

open landschap en het instand houden van een vitaal rietmoeras. Hoge rietkragen en opslag belemmeren de openheid, en vormen leefgebied van predatoren van weidevogels. Zoals vos en roofvogels. Ook verschraling en het tegengaan van boomvorming zijn van belang voor de verschillende natuurdoelen. Daarom worden rietkragen in de winter, in voor diersoorten de minst kwetsbare periode, gemaaid en afgevoerd.

Methode: rietmaaien en afvoeren

Voor het instand houden en ontwikkelen van waardevolle weidevogelgebieden, is openheid dus van groot belang. Daarom worden rietkragen periodiek 's winters gemaaid. Het rietafval wordt van de gemaaide plek afgevoerd, om ongewenste verrijking met voedingsstoffen en eventuele verstikking van onderliggende botanische waarden, te voorkomen. Daar zijn twee manieren voor:

1. Rietafval via land afvoeren
2. Rietafval via rietbranden afvoeren

De manier waarop, hangt af van de bereikbaarheid, het formaat van het perceel en van de bodem.

Rietafval via land afvoeren

De weidevogelgebieden in Alkmaardermeergebied zijn slecht bereikbaar omdat het om natte kwetsbare graslanden en moerasgebieden gaat, waar de machines overheen en naartoe moeten rijden. Bij het afvoeren worden veel rijbewegingen gemaakt, er moet immers vaak heen en weer worden gereden van de oever naar de weg. Op een drassige ondergrond is dit ondoenlijk. Voor de vegetatie is dit funest, er treedt spoorvorming op en het wordt kapot gereden.

Daarnaast treedt door de vele rijbewegingen verstoring op van grote groepen overwinterende vogels, als Vogelrichtlijnsoort smient. Voor deze en andere soorten zijn Europese Natura 2000 doelen opgesteld. Verstoring moet daarom worden vermeden.

Samengevat is afvoeren van het rietafval via land, is om de volgende redenen niet wenselijk:

- de kwetsbare natte vegetatie en leefgebied van beschermde soorten wordt kapotgereden door de voertuigen die meerdere keren heen en weer moeten rijden
- voertuigen zorgen in dit soort gebieden voor verstoring
- het afvoeren met een voertuig is in dit soort gebieden enorm arbeidsintensief, dat geldt ook voor afvoeren met een boot
- het gaat om relatief kleine hoeveelheden rietafval, die makkelijker verbrand kunnen worden dan worden afgevoerd met een voertuig

Rietafval via rietbranden afvoeren

Bij het branden van rietafval loopt de boswachter eenmaal naar de locatie en weer terug naar de weg, er is geen sprake van rijbewegingen. De vegetatie wordt niet aangetast. Er treedt minimale verstoring op.

	Rietbranden	Afvoeren
Rijbewegingen	Amper	Veel
Kapotrijden kwetsbare natte vegetatie	Nee	Veel
Verstoring Vogelrichtlijnsoorten	Amper	Veel

Methode rietbranden

Het branden wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Om eventuele rookvorming en fijnstof tegen te gaan, en 'ongewone voorvallen' te voorkomen, branden we de hoopjes rietafval alleen onder de volgende omstandigheden:

- met zo droog mogelijk rietafval
- bij droog weer
- bij een windkracht van maximaal 5 beaufort
- bij een windrichting van huizen en snelweg af

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

- in de middag, omdat in de ochtend de vegetatie vaak nog nat is
- over een lengte van slechts 20 a 30 meter per keer

Periode van uitvoering

- Het rietbranden willen we uitvoeren in de periode 2 januari - 15 maart 2026.

Ongewone voorvallen

Om ongewone voorvallen te voorkomen, zoals rookvorming of ongewenste vuurverspreiding, werken we volgens een vaste methode. Deze is in de vorige paragraaf beschreven.

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Figuur 1 Deelgebieden Alkmaardermeergebied. Zie bijlage voor meer specifieke oevers waar we riet willen branden

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Wij kennen onze gebieden goed en bepalen vooraf wat een geschikte plek is om het rietafval te verbranden.

- het rietafval wordt op een plek met weinig natuurwaarden verbrand
- het branden gebeurt in de winter, de minst kwetsbare periode voor veel soorten
- branden langs de waterkant zorgt ook voor wegbranden van niet te maaien waterriet, wat gunstig is voor weidevogels (openheid)
- het laten liggen van de hoopjes rietafval zou schuilgelegenheid kunnen creëren voor (beschermde) predatoren van beschermde soorten (weidevogels, Noordse woelmuis e.d.), daarom willen we het rietafval spoedig na maaien verbranden

Samenvatting

Het rietbranden is noodzakelijk in het kader van beheer en onderhoud van de deelgebieden in het Alkmaardermeergebied.

Beschermde soorten

De werkzaamheden worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Vooraf aan de werkzaamheden wordt door een ecologisch deskundige een schouw uitgevoerd.

Achtergrondinformatie:

www.natuurkennis.nl

www.bij12.nl

Contactgegevens

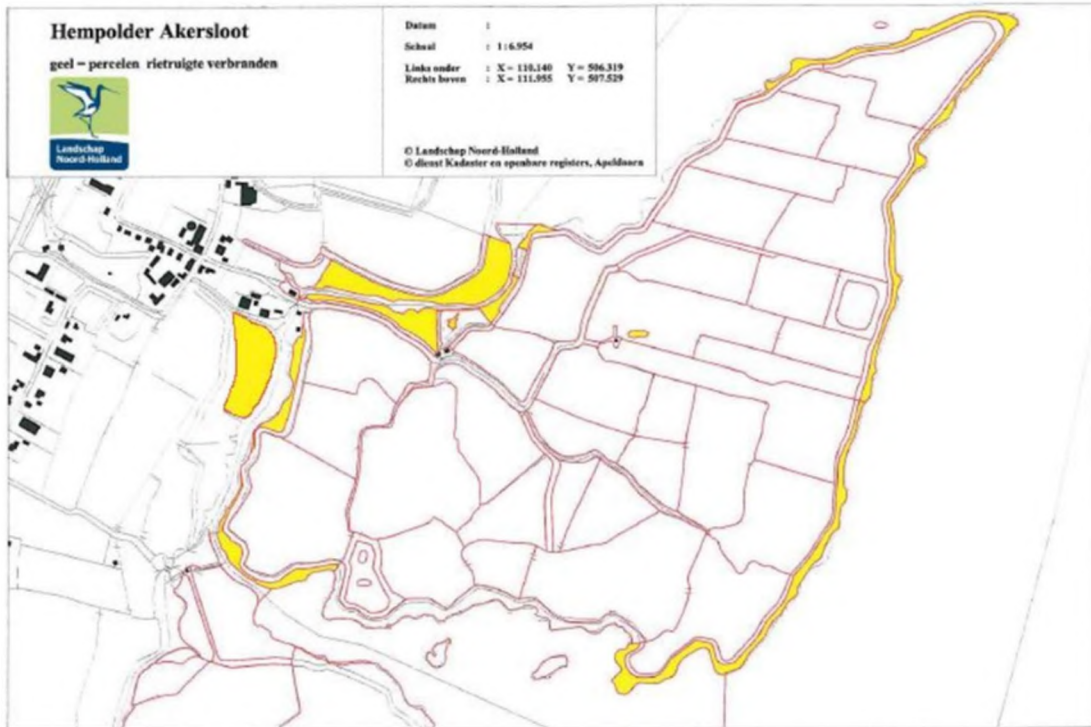
	projectleider Ecologie	 @natuurlijkezaken.nl	
	Boswachter regio Weidevogels	 @landschapnoordholland.nl	

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

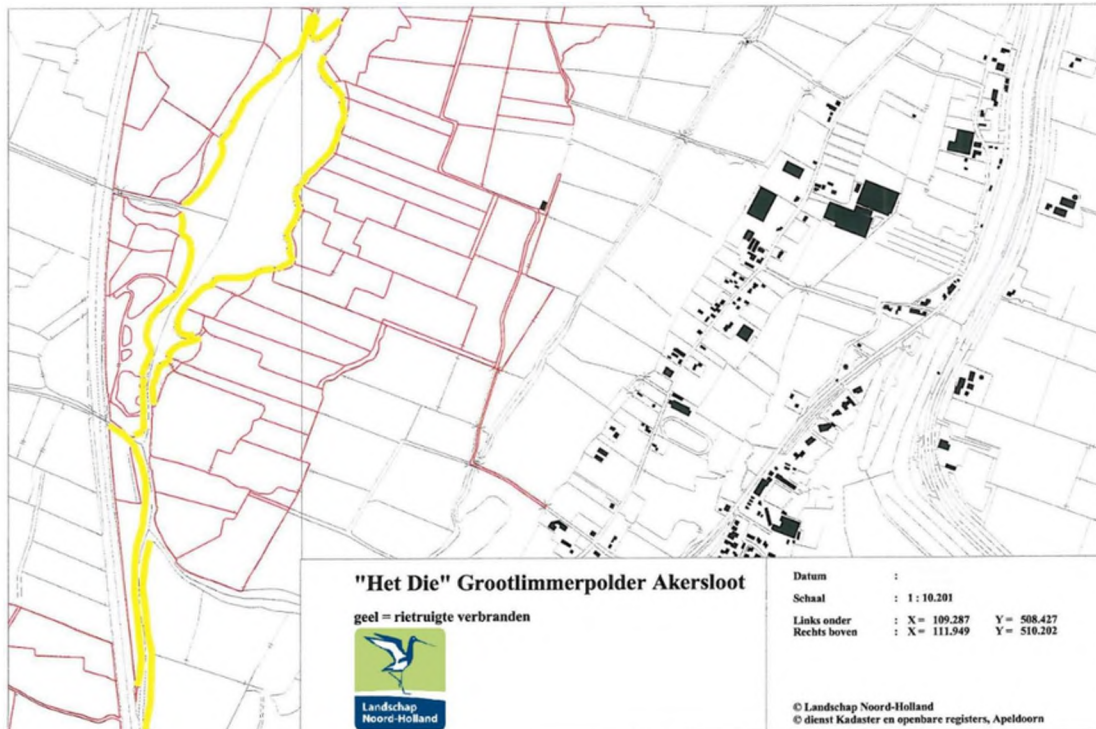
Bijlage

Locaties waar we volgens de beschreven methode willen rietbranden.

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

Alkmaardermeergebied

Onderbouwing riet maaien en afvoeren d.m.v. branden

